

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027

Khall 04.11.2024 § 208
162/02.02.00/2024

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvion on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha tai tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. (Kuntalaki 110 §)

Talousarviovalmistelua ja taloustilannetta käsiteltiin valtuuston talousarvioseminaarissa 21.10.2024.

Kuntataloudessa koittaa yleisesti haasteelliset lähivuodet monien muutoksien myötä, joista mainittakoon valtiosuus uudistus ja lainmukainen Sote-kiinteistöjen yhtiöitys (vuoden 2026 alusta). Paikallisesti talousarviovuoden 2025 suurimmat muutokset ovat vuokratulojen yhtiöittäminen ja TE-uudistus. Euromääräiset vaikutukset ovat huomattavat. Kunta menettää runsaat 150 000 euroa nettotuloja yhtiöityksen myötä. Työvoimapaalveluiden siirtyminen kuntien tehtäväksi aiheuttaa puolestaan n. 150 000 euron nettomenon, vaikka tulopuolelle kertyy pysyvä yleiskatteellinen valtiosuuslisäys.

Pöytyän kunnan toimintamenojen vuonna 2025 (2024) arvioidaan olevan 31,2 (30,1) milj. euroa ja toimintatulojen 6,4 (7,2) milj. euroa. Toimintakate (nettomenot) on 24,8 (22,9) milj. euroa. Toimintakatteen muutos on 8,3 (8) %. Toimintamenoja nostavat kunta-alan palkkaratkaisu 2,4 (5) % ja aiemmin mainitut muutokset. Palkkojen sopimuskausi loppuu kesken talousarviovuotta 2025, joten lopulliseen ratkaisuun liittyy epävarmuustekijöitä.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksen mukainen tulos vuodelle 2025 (2024) on 125.000 (491.000) euroa ylijäämäinen.

Verotulot on arvioitu sen mukaan, että ne säilynevät ennallaan 2024 päätösten mukaisilla veroprosenteilla 8,6 %. Verotuloarvio kokonaisuudessaan vuodelle 2025 on 17,86 (17,1) milj. euroa.

Valtiosuusudet on arvioitu VM:n lokakuussa 2024 päivitettyillä tiedoilla. Valtion-osuudet ovat yhteensä 9,4 (9,3) milj. euroa, muutosta kuluvaan vuoteen 0,67 %.

Vuosikate talousarviovuonna 2025 (2024) on 2,5 (3,3) milj. euroa, jolla saadaan katettua 2,4 (2,9) milj. euron poistot.

Investointimenot ovat 2,39 M euroa, joten kokoluokka säilyy vuonna 2025 samana kuin kuluvana vuonna. Suurimmat investoinnit ovat kiinteistöjen kunnostusta (Kisariihi) ja vesi- ja viemärlaitosten korjaus- ja täydennysrakentamista. Suunnitteluvuosille on esitetty esim. Kyrön toimipisteen saneerausta ja liikuntapaikkojen kunnostamista. Asuntotuotannon vauhdittamiseksi osakehuoneistojen hankintaan on 400 000 euron varaus.

Investoinnit pystytään toteuttamaan tulorahoituksella. Taseen puolella on varat ja velat. Velkoja lyhennetään keskimäärin 1,75 milj. euroa vuosina 2025–2027, jotka toteutunevat lainaohjelman mukaan. Kokonaisvelkamäärä näyttää 2025 lopussa olevan runsas 7 M euroa. Taseessa ja pankkitileillä on likvidejä varoja runsaasti. Toistaiseksi hyvä maksuvalmiustilanne turvaa sen, että uutta lainaa ei tarvitse esittää nostettavaksi.

Kunnanhallitus on käsitellyt talousarviota ja taloussuunnitelmaa 28.10.2024 kokouksessaan. Kokouksessa todettiin, että talousarviokirja oli toimialojen toiminnallisten tavoitteiden sekä osin suunnitelmavuosien tuloslaskelman osalta virheellinen. Edellä mainitusta johtuen asia käsitellään uudelleen.

Valmistelija talouspäällikkö ja hallintojohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus kumoo 28.10.2024 § 204 päätöksensä ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027.

Käsittely

Keskustelun aikana Farid Harala esitti Veikko Niittymaan, Esko Tuupan, Joonas Rantalan, Ari Hellsténin ja Marika Loposen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen talousarviokirjan sivulle 39: Toimialan tavoite -sarakkeen virke ”Metsänhoitosuunnitelman päivitys ja metsä- ja ympäristöstrategia valtuustoaloitteen huomioiminen osana suunnitelmaa” muutetaan muotoon: ”Metsänhoitosuunnitelman päivitys” ja virke ”Uusi metsänhoitosuunnitelma on hyväksytty ja siinä on huomioitu vähintään keskeisiltä osiltaan valtuustoaloitteen ”Metsä- ja ympäristöstrategian laatiminen” (päivätty 14.2.2022) kohdat” muutetaan muotoon ”Uusi metsänhoitosuunnitelma on hyväksytty.” Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Farid Haralan muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Esko Tuuppa esitti Farid Haralan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen talousarviokirjan sivulle 30: virke ”Mikäli vuoden 2024 lopun tai talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien aikana tulee haettavaksi valtionavustuksia, jotka eivät talousarvion ja -suunnitelman valmisteluvaiheessa ole tiedossa, tulevat sekä tulo- että menomäärärahat varattaviksi talousarvioon erikseen, mikäli avustuksia päädytään hakemaan.” muutetaan muotoon ”Mikäli vuoden 2024 lopun tai talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien aikana tulee haettavaksi valtionavustuksia, jotka eivät talousarvion ja -suunnitelman valmisteluvaiheessa ole tiedossa, arvioidaan niiden rahoitus tapauskohtaisesti erikseen.” Puheenjohtaja totesi, että on esitetty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus ja määräsi toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen, jossa JAA = pohjaehdotus ja EI = Esko Tuupan kannatettu muutosehdotus. Äänestystapa ja -järjestys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhteensä 1 JAA-ääni, 7 EI-ääntä ja 1 tyhjä ääni. Päätökseksi tuli Esko Tuupan kannatettu muutosehdotus.

Äänestysluettelo liitetään pöytäkirjaan.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti tehdä teknisluonteisen muutoksen talousarviokirjan rahoitusosaan.

Päätös

Kunnanhallitus kumoo 28.10.2024 § 204 päätöksensä ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 seuraavin muutoksin:

- Sivun 39: Toimialan tavoite -sarakkeen virke ”Metsänhoitosuunnitelman päivitys ja metsä- ja ympäristöstrategia valtuustoaloitteen huomioiminen osana suunnitelmaa” muutetaan muotoon: ”Metsänhoitosuunnitelman päivitys” ja virke ”Uusi metsänhoitosuunnitelma on hyväksytty ja siinä on huomioitu vähintään keskeisiltä osiltaan valtuustoaloitteen ”Metsä- ja ympäristöstrategian laatiminen” (päiväty 14.2.2022) kohdat” muutetaan muotoon ”Uusi metsänhoitosuunnitelma on hyväksytty.”

- Sivun 30: virke ”Mikäli vuoden 2024 lopun tai talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien aikana tulee haettavaksi valtionavustuksia, jotka eivät talousarvion ja -suunnitelman valmisteluvaiheessa ole tiedossa, tulevat sekä tulo- että menomäärärahat varattaviksi talousarvioon erikseen, mikäli avustuksia päädytään hakemaan.” muutetaan muotoon ”Mikäli vuoden 2024 lopun tai talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien aikana tulee haettavaksi valtionavustuksia, jotka eivät talousarvion ja -suunnitelman valmisteluvaiheessa ole tiedossa, arvioidaan niiden rahoitus tapauskohtaisesti erikseen.”

-Rahoitusosaan tehdään teknisluonteinen muutos.